

Factsheet monitor subsidieregeling leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid in het primair en voortgezet onderwijs

Vierde meting 2022/2023

Oberon, 2023

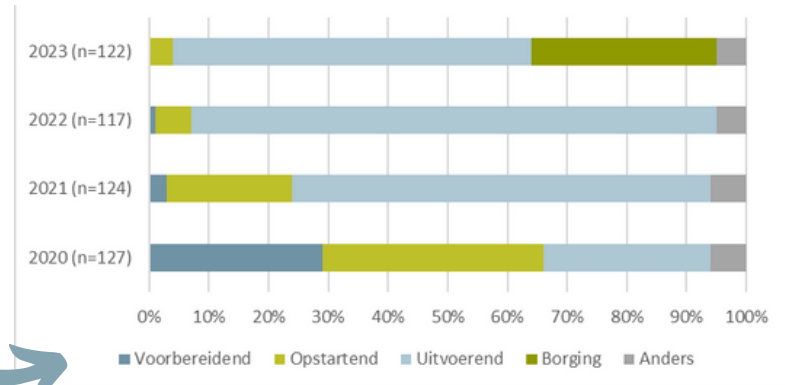
Zie voor het volledige rapport (<LINK>)

Realisatie plannen

Fase van uitvoering

Ruim de helft van de samenwerkingsverbanden geeft aan zich in de **uitvoerende fase** te bevinden. Dit aantal is afgenomen ten opzichte van de vorige meting. Dat komt doordat een derde van de samenwerkingsverbanden zich nu in de **fase van borging** van activiteiten bevindt.

Enkele samenwerkingsverbanden zitten in 2023 nog in de opstartende fase

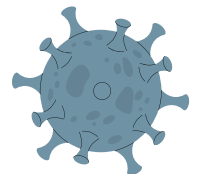
Impact van corona

Samenwerkingsverbanden en scholen ervaren ook in het afgelopen jaar nog de invloed van corona op de uitvoering van de subsidieactiviteiten, hoewel de invloed wel is **afgenomen** ten opzichte van 2022 en 2021.

23% van de swv'en merken veel invloed van corona op de uitvoering van activiteiten in het afgelopen jaar. In 2022 was dit nog 37%.

"In 2020 en 2021 was de invloed door COVID groot, nu is dit minder direct. Je merkt wel dat het lastiger is om de aandacht weer terug te krijgen voor dit onderwerp. Voor COVID was de aandacht veel groter" (samenwerkingsverband)

44% van de scholen ervaart veel invloed van corona op de uitvoering van onderwijs- en ondersteuningsactiviteiten voor (hoog)begaafde leerlingen

Doelen en doelgroep

De helft van de samenwerkingsverbanden heeft de **doelen** waarvoor ze de subsidie inzetten **aangepast** in het afgelopen jaar. De meesten van hen hebben hun doelen **verbreed of concreter** gemaakt.

Een derde van de samenwerkingsverbanden heeft het afgelopen jaar **geen aanpassingen** gedaan in de **doelgroepdefinitie** waarvoor ze de subsidieactiviteiten inzetten. Bijna drie kwart van de scholen deed dit wel in de afgelopen twee jaar.

Op scholen is de doelgroep meestal **concreter** geworden of nu **duidelijk** gedefinieerd ten opzichte van eerder

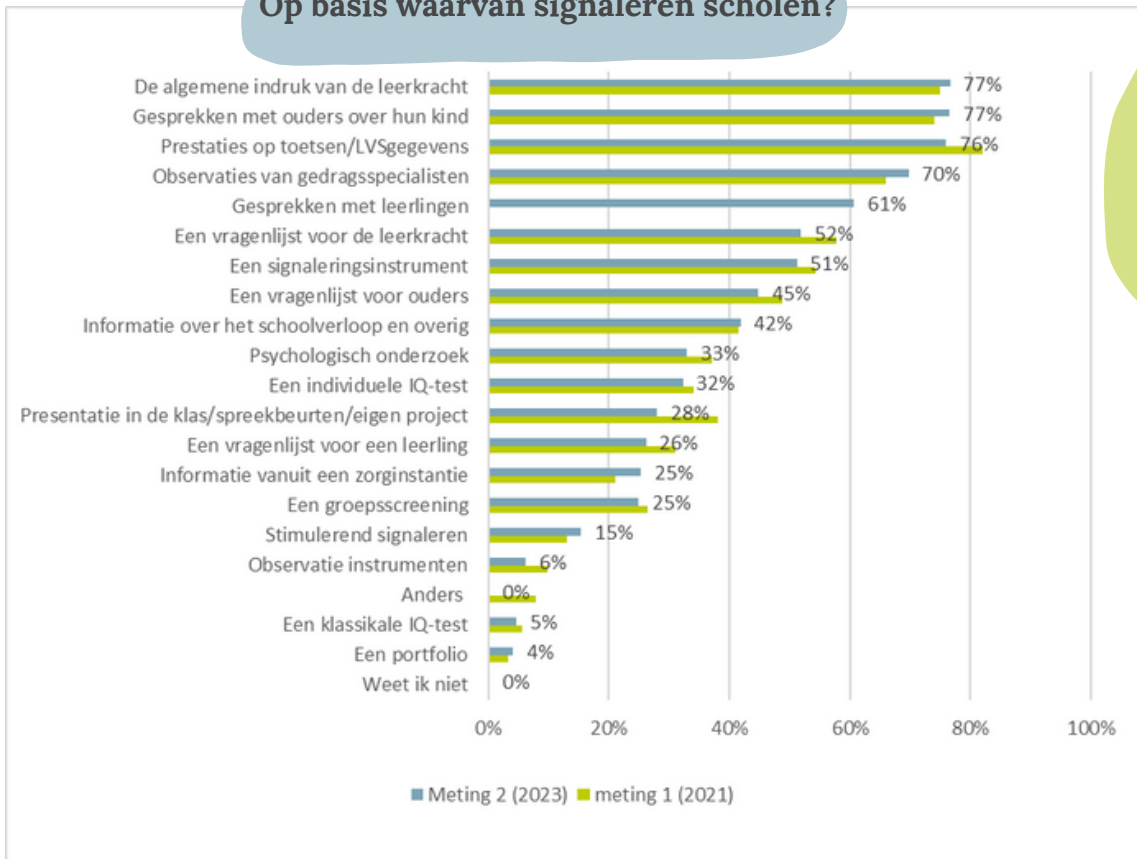
Wat mist er volgens swv'en nog in het aanbod?

- Aanbod voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften
- Thuis-nabije plusklassen
- Regionale dekking in het aanbod

Signaleren

In het PO vindt de signalering van (hoog)begaafde leerlingen op vrijwel alle scholen plaats in **groep 3 t/m 5** en op driekwart van de scholen ook in groep 1,2 en/of in groep 6 t/m 8. In het VO vindt signalering meestal in de **onderbouw** plaats (90%) en in mindere mate in de bovenbouw (36%).

Op basis waarvan signaleren scholen?

77% van de scholen heeft een **gezamenlijke werkwijze** om (hoog)begaafde leerlingen te signaleren en combineren vaak verschillende manieren van signaleren

Scholen geven aan dat het **redelijk goed** lukt om op basis van hun doelgroepomschrijving de juiste leerlingen te **signaleren en selecteren** voor onderwijs- en ondersteuningsactiviteiten. De mate waarin dit lukt is vergelijkbaar met de vorige meting.

Nog wat andere cijfers op een rij

1 op de 5 scholen geeft aan dat het **niet duidelijk** waar ze terecht kunnen bij moeite met een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte

In **79%** van de samenwerkingsverbanden is een **specialist (hoog)begaafdheid** werkzaam waar scholen een beroep op kunnen doen

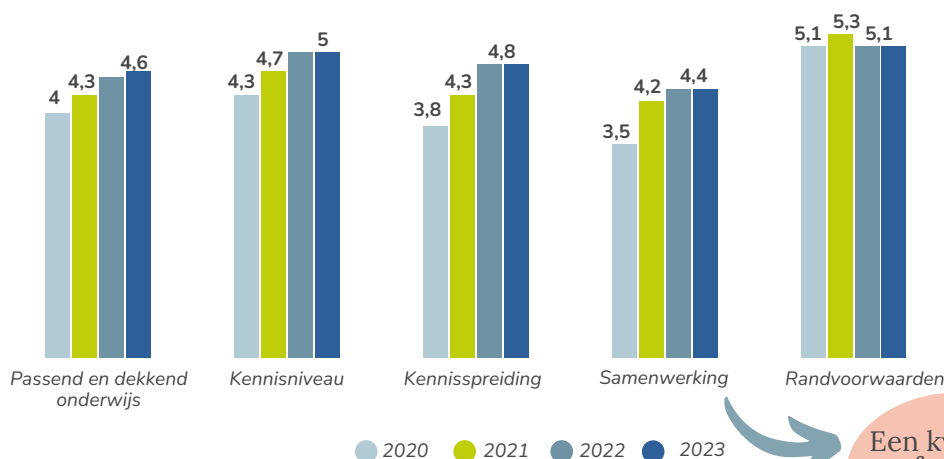
De meeste scholen vinden dat er **voldoende gehoor** wordt gegeven aan wensen over activiteiten op het gebied van (hoog)begaafdheid

Subsidiedoelen

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverbanden oordeelden de eerste drie jaar van de subsidieperiode elk jaar positiever over alle vier de subsidiedoelen. In 2023 worden de **subsidiedoelen** vergelijkbaar met de vorige meting beoordeeld en blijven samenwerkingsverbanden (gematigd) positief over de bijdrage van de subsidie.

Het oordeel op de **randvoorwaarden** blijft vrij constant over de vier metingen. De oorzaak hiervan zou kunnen zijn dat randvoorwaarden onveranderd of moeilijk te veranderen zijn. De subsidieregeling lijkt hier dus geen invloed op te hebben.

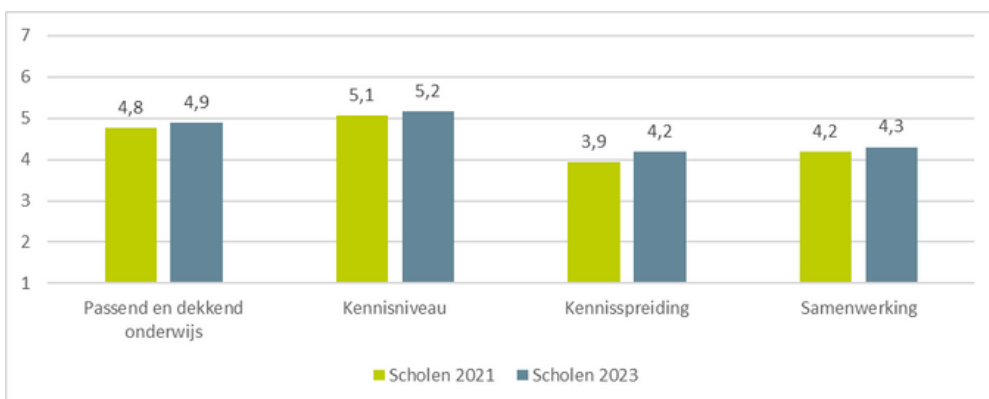

Een kwart van de swv'en geeft aan dat de subsidie niet of weinig heeft bijgedragen aan de samenwerking

Scholen

Het oordeel van de scholen over de subsidiedoelen is vergelijkbaar met de meting in 2021. Scholen zijn de afgelopen twee jaar alleen positiever gaan oordelen over de mate van **kennis spreiding** in de regio.

De meeste scholen zijn (overwegend) positief over de toename in de subsidiedoelen in de afgelopen twee jaar. In vergelijking met de kennis spreiding en de samenwerking ervaren scholen een sterkere toename in het **passend en dekkend onderwijsaanbod** en het **kennisniveau**.

Een deel van de scholen geeft aan geen of weinig toename te zien in:

- 30% Onderwijs- en ondersteuningsaanbod
- 17% Kennis rondom HB
- 25% Kennis spreiding
- 44% Samenwerking

Activiteiten

Onderwijs- en ondersteuningsaanbod

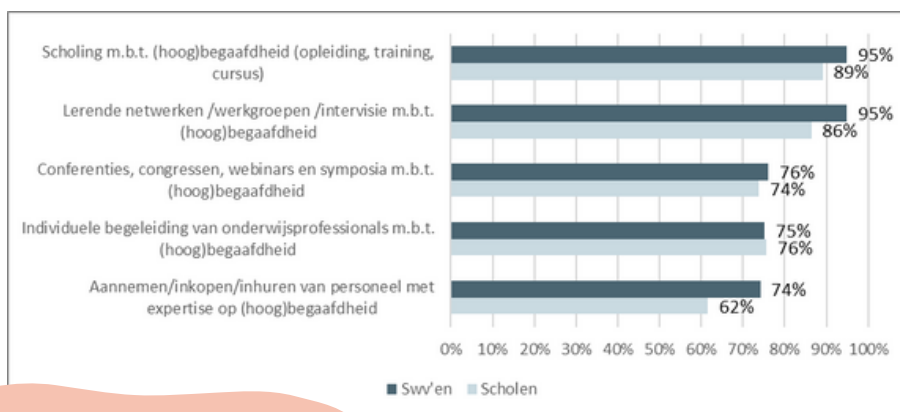
Vanuit de subsidie worden voornamelijk **arrangementen** voor (hoog)begaafde thuiszitters en dubbel bijzondere leerlingen en individuele begeleiding gefinancierd. Samenwerkingsverbanden zetten de meeste middelen in voor **ondersteuning bij cognitieve uitdagingen**, het **leren leren** en de **sociaal-emotionele ontwikkeling**. Hoewel het onderwijs- en ondersteuningsaanbod binnen samenwerkingsverbanden de afgelopen jaren elk jaar groter werd, is dit aanbod in de vierde meting niet verder toegenomen.

Scholen noemen met betrekking tot het onderwijs en ondersteuningsaanbod als aandachtspunten voldoende **(thuisnabij) aanbod**, voldoende **expertise** en **afstemming** over het aanbod in de regio.

Scholen ervaren **positieve sociaal-emotionele opbrengsten** onder deelnemende leerlingen, een **passend aanbod**, **tevreden ouders** en **duidelijke communicatie** over het aanbod

Kennisdeling en professionalisering

Er vindt volgens samenwerkingsverbanden en scholen een grote verscheidenheid aan kennisdelings- en professionaliseringsactiviteiten over (hoog)begaafdheid plaats in de regio. Binnen de meeste regio's is dit aanbod beschikbaar voor alle scholen. **Scholing en lerende netwerken** komen volgens samenwerkingsverbanden en scholen het meest voor.

Scholen ervaren een toename in **expertise**, meer **uitwisseling van kennis** en **duidelijke communicatie** over het aanbod

Aandachtspunten zijn meer **beschikbare tijd** voor professionals en aansluiting bij hun **behoeften**

Beleid en samenwerking

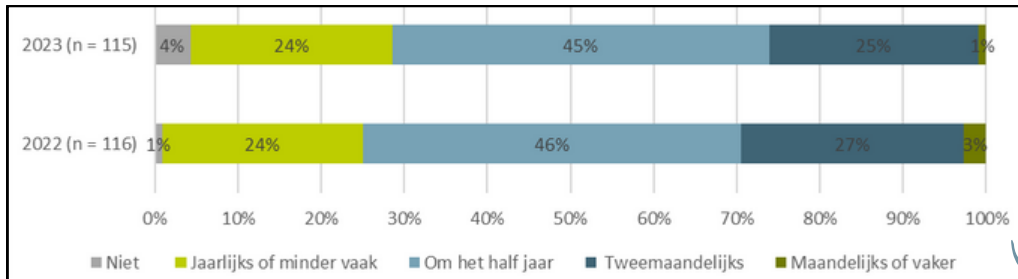
Samenwerkingsverbanden voeren verschillende activiteiten uit rondom beleid en samenwerking. De meest voorkomende activiteiten zijn het **stimuleren** van samenwerking tussen scholen rondom (hoog)begaafdheid, het in kaart brengen van het **regionale aanbod** rondom (hoog)begaafdheid en het in kaart brengen van de **aanwezige expertise** en het **professionaliseringsaanbod** in de regio. Dit is vergelijkbaar met de vorige meting.

Activiteiten rondom beleid en samenwerking worden meestal geheel of deels uit de subsidie (inclusief cofinanciering) gefinancierd.

Afstemmen in de regio

Informatievoorziening vanuit swv naar scholen

De frequentie, inhoud en wijze van informatie rondom subsidie-inzet vanuit de swv'en verschilt

Binnen de scholen worden **schoolleiders, schoolbestuurders** en **intern begeleiders of zorgcoördinatoren** geïnformeerd rondom de regionale inzet van de subsidie.

In het PO worden meestal **alle** scholen geïnformeerd, in het VO betreft dit vaker een **deel** van de scholen, voornamelijk reguliere scholen met een vwo en/of havo aanbod.

Waarover worden scholen geïnformeerd rondom de subsidie?

1. Informatie over welk (bovenschools) **professionaliserings- en kennisdelingsaanbod** rondom (hoog)begaafdheid beschikbaar is voor professionals **82%**
2. Informatie over **waar en hoe de subsidie wordt ingezet** **76%**
3. Informatie over de beschikbaarheid van (bovenschools) **aanbod voor (hoog)begaafde leerlingen** **75%**
4. Informatie over **hoe professionals zich kunnen aanmelden** voor bovenschools professionaliserings- en kennisdelingsaanbod rondom (hoog)begaafdheid **72%**
5. Informatie over de **visie en doelen** rondom (hoog)begaafdheid **71%**

Informatie inzet subsidie vanuit perspectief scholen

23% van de scholen wordt niet **op de hoogte gehouden** van de inzet van de subsidie in de regio

Scholen die niet op de hoogte worden gehouden van de inzet van de subsidie staan minder vaak (volledig) achter de **inhoud** van het subsidieplan van het samenwerkingsverband

55% van de scholen is (helemaal) **tevreden** over de mate waarop ze op de hoogte worden gehouden van de inzet van de subsidie in de regio

Borging van activiteiten en opbrengsten

Nu het eind van de subsidieperiode in zicht begint te komen, gaan steeds meer samenwerkingsverbanden zich richten op het borgen van subsidieactiviteiten en opbrengsten. De bedoeling is dat als de subsidie afloopt activiteiten zoveel mogelijk worden voortgezet ofwel geïntegreerd worden in het onderwijs. Niet alleen **financiële continuïteit** is daarbij een aandachtspunt maar ook de **borging** van de samenwerking rondom het thema (hoog)begaafdheid.

Activiteiten rondom borging

100% van de swv'en nemen **maatregelen** om subsidie-activiteiten op lange termijn te borgen of zijn voornemens dit te doen.

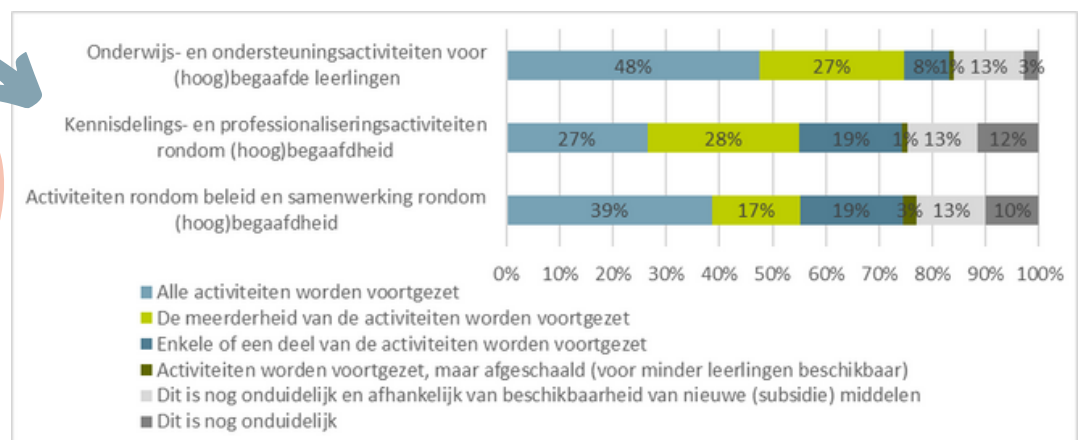
82% van de swv'en **stimuleert** scholen om beleid te formuleren rondom (hoog)begaafdheid

71% van de swv'en legt (een deel van) de activiteiten vast in **beleid** van het swv dan wel schoolbestuur

67% van de swv'en biedt mogelijkheden voor professionals om **kennis te delen** op het gebied van (hoog)begaafdheid

31% van de samenwerkingsverbanden geeft aan in de fase van borging te zitten

Veel subsidieactiviteiten worden na het beëindigen van de subsidieperiode (gedeeltelijk) voortgezet. Soms is dit afhankelijk van nieuwe (subsidie)middelen.

Aanbevelingen uit de praktijk

Betrek scholen actiever in de plannen/voorbereiding van activiteiten en later in het proces bij de uitvoering.

Leg **taken en verantwoordelijkheden** van verschillende partijen goed vast, zodat plannen goed doorgang vinden, ook als prioriteiten verschuiven.

Neem inzichten rondom de doelgroep mee bij het formuleren van de nieuwe plannen. Zorg voor een **heldere doelgroepomschrijving** waar voldoende **draagvlak** voor is.

Zorg voor **korte lijntjes met het werkveld** zodat er duidelijkheid is in de verwachtingen en er een basis staat voor kennisedeling en de borging van onderwijs- en ondersteuningsactiviteiten.

Hou **scholen verantwoordelijk** voor het uitvoeren, borgen en evalueren van subsidieactiviteiten en laat ze de inzet van middelen verantwoorden.

